

VÁMOS PÉTER

Magyar–kínai kapcsolatok
1949–1989

Károli Könyvek
műfordítás, forrás

Sorozatszerkesztő: Sepsi Enikő

A szerkesztőbizottság tagjai:

Boros Gábor, Bozsonyi Károly, Czine Ágnes, Csanády Márton, Fabiny Tibor,
Furkó Péter, Homicskó Árpád, Horváth Géza, Kendeffy Gábor, Kocsev Miklós,
Miskolczi-Bodnár Péter, Mogyorósi András, Pap Ferenc, Sepsi Enikő

VÁMOS PÉTER
Magyar–kínai kapcsolatok
1949–1989
Források

Károli Gáspár Református Egyetem • L'Harmattan Kiadó
Budapest, 2020

A kötet a *Magyar–kínai kapcsolatok, 1949–1989* című
KRE BTK kari kutatási projekt támogatásával jelent meg.

Felelős kiadó:
Gyenes Ádám, a L'Harmattan Kiadó igazgatója és Horváth Géza, a KRE BTK dékánja
Károli Gáspár Református Egyetem
1091 Budapest, Kálvin tér 9.
Telefon: 455-9060
Fax: 455-9062

© Vámos Péter, 2020
© Károli Gáspár Református Egyetem, 2020
© L'Harmattan Kiadó, 2020

A borítón látható kép: Magyar–kínai kapcsolatok. Sen Cse-hua (Shen Zhihua) kalligráfája.

ISBN 978-963-414-605-6
ISSN 2063-787X

Kiadja a Károli Gáspár Református Egyetem és a L'Harmattan Kiadó.
A kiadó kötetei megrendelhetők, illetve kedvezménnyel megvásárolhatók:

L'Harmattan Könyvesbolt
1053 Budapest, Kossuth L. u. 14–16.
Tel.: +36-1-267-5979
harmattan@harmattan.hu
webshop.harmattan.hu

TARTALOM

Előszó	17
Bevezető	
I. Ismerkedés, a kapcsolatok kereteinek kiépítése, 1949–1956	19
II. Testvéri barátság, szoros együttműködés, 1956–1959	41
III. A viszony fokozatos megromlása, 1960–1969	63
IV. Lassú közeledés, kínai differenciálás, szoros szovjet ellenőrzés, 1969–1982	98
V. A kapcsolatok rendezése, 1983–1988	136
VI. Az azonos társadalmi rendszeren alapuló együttműködés vége, 1989	165

DOKUMENTUMOK

I. Ismerkedés, a kapcsolatok kereteinek kiépítése, 1949–1956	183
1. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőség 1949. május 31-i ülése. Jegyzőkönyv (Részlet)	183
2. A Külügyminisztérium Politikai Főosztályának feljegyzése: Magyarországnak Kínával és Koreával jelenleg fennálló kapcsolatairól. Budapest, 1949. szeptember 27.	184
3. Safrankó Emánuel pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium Politikai Főosztályának: Összefoglaló jelentés 1950. évről. Előkészületi munkák. Peking, 1951. január 29. (Részletek)	184
4. Jegyzőkönyv az MDP Titkárság 1951. augusztus 22-én du. 5 órakor tartott üléséről (Részlet). Az MDP Államgazdasági Osztály két előterjesztése a Titkárság részére: az 1952-ben rendezendő moszkvai és pekingi kiállítás (vásár) tárgyában; Budapesten rendezendő kínai kiállítás. 1951. augusztus 18.	189
5. Safrankó Emánuel pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium Politikai Főosztályának: Évi jelentés és mellékletei. Peking, 1952. április 8. (Részlet)	192
6. Szobek András pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium Politikai Főosztályának: Évi jelentés. Érkezett: 1954. február 15. (Részlet)	196
7. Szobek András pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Látogatás Mao Ce-tung elvtársnál. Peking, 1954. május 17.	202
8. Szkladán Ágoston pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium Politikai Főosztályának: Csou En-laj elvtárs külkereskedelmi beszámolója. Peking, 1955. március 18.	204
9. Szkladán Ágoston pekingi nagykövet 1954. évi jelentése a Külügyminisztérium Politikai Főosztályának, d. n. Érkezett: 1955. április 6. (Részletek)	212

10. Jegyzőkönyv az MDP Politikai Bizottságának 1955. március 10-i üléséről	215
11. Jegyzőkönyv az MDP Politikai Bizottság 1956. augusztus 31-én tartott üléséről: Határozat a magyar–kínai külkereskedelmi, gazdasági, pénzügyi és műszaki kapcsolatok kiszélesítésére (Részlet)	216
12. Szkladán Ágoston pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium Távol-keleti Osztályának: A pártdelegáció pekingi tartózkodása. Peking, 1956. október 12.	217
II. Testvéri barátság, szoros együttműködés, 1956–1959 225	
13. Száll József pekingi ideiglenes ügyvivő jelentése a Külügyminisztériumnak: Csou En-laj beszélgetése a Honvéd Együttes tagjaival. Peking, 1956. december 22.	225
14. Jegyzőkönyv az MSZMP Intéző Bizottsága által 1956. november 16-án tartott üléséről. Kádár János beszámolója a kínai nagykövettel folytatott beszélgetéséről (Részlet)	228
Csou En-laj miniszterelnök-külügyminiszter budapesti látogatása	229
15. <i>Jegyzőkönyv az MSZMP Intéző Bizottság 1957. január 14-én megtartott üléséről: Az MSZMP Intéző Bizottságának határozata a kínai kormánydelegáció magyarországi látogatásának programtervezetéről (Részlet)</i>	229
16. <i>Csatorday Károly, a Külügyminisztérium Protokoll Osztályának vezetője: Feljegyzés a kínai kormánydelegációval folytatott megbeszélésről. Budapest, 1957. január 16.</i>	231
17. <i>Kádár János és Csou En-laj beszédei a budapesti MÉMOSZ-székházban tartott pártaktíván. Budapest, 1957. január 16. (Részletek)</i>	239
18. Az MSZMP Központi Bizottsága Agitációs és Propaganda Osztályának összefoglalója az 1956. decemberi kínai állásfoglalás visszhangjáról. Budapest, 1957. január 21. (Részletek)	246
Kínai hitelnyújtás Magyarországnak	249
19. <i>Kádár János levele Csou En-lajnak. Budapest, 1956. december 3.</i>	249
20. <i>Száll József pekingi ideiglenes ügyvivő jelentése a Külügyminisztériumnak: Csou En-laj elvtárs közlése a magyar hitelkéréssel kapcsolatban. Peking, 1957. május 6.</i>	250
21. <i>Egyezmény a Magyar Népköztársaság és a Kínai Népköztársaság között a Kínai Népköztársaság által a Magyar Népköztársaságnak nyújtandó hitelre vonatkozóan. Budapest, 1957. május 13.</i>	253
Kádár János látogatása Kínában, 1957. ősz	255
22. <i>Kádár János írásbeli tájékoztatója az MSZMP Politikai Bizottság részére a Mao Ce-tunggal folytatott 1957. szeptember 27-ei megbeszélésről. Budapest, 1957. október 15.</i>	255
23. <i>Kádár János beszámolója az MSZMP Központi Bizottsága országos pártaktíva-értekezletén. Budapest, 1957. október 11. (Részlet)</i>	260
24. Jegyzőkönyv a Központi Bizottság 1957. november 29-én tartott üléséről. Kádár János beszámolója a szocialista és munkáspártok moszkvai értekezletéről (Részletek)	274
25. Száll József pekingi ideiglenes ügyvivő jelentése a Külügyminisztérium IV. sz. Politikai Osztályának: A Nyers-féle delegáció látogatása Csen Ji elvtársnál. Peking, 1958. április 8.	278

A Santung tartományi Kínai–Magyar Barátság gépállomás	281
26. Nógrádi Sándor pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium IV. Politikai Osztályának: Látogatás a „Kínai–Magyar Barátság” gépállomáson. Peking, 1958. január 27.	281
27. Kós Péter követ, a Külügyminisztérium IV. Politikai Osztály vezetőjének rendelete a pekingi nagykövetségnek: Látogatás a „Kínai–Magyar Barátság” gépállomáson. Budapest, 1958. május 17.	284
28. Révész Géza honvédelmi miniszter jelentése az MSZMP Politikai Bizottságának a Magyar Népköztársaság katonai küldöttségének a Kínai Népi Felszabadító Hadseregnél tett látogatásáról. Budapest, 1959. január 12. (Részlet)	285
29. Nógrádi Sándor pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium IV. sz. Politikai Osztályának. Tájékoztató a Kínai–Magyar Barátság gépállomás munkájáról. Peking, 1959. április 6.	290
Münnich Ferenc miniszterelnök kínai látogatása	292
30. Nógrádi Sándor pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: A magyar párt- és kormányküldöttség kínai látogatása. Melléklet: Jegyzőkönyv Csou En-lajnak a magyar párt- és kormányküldöttséggel való találkozáskor folytatott beszélgetésről. Peking, 1959. május 10.	292
31. Jelentés az MSZMP KB Politikai Bizottságának a dr. Münnich Ferenc miniszterelnök vezette delegáció kínai útjáról. Budapest, 1959. május	298
32. A Magyar–Kínai Barátsági és Együttműködési Szerződés hivatalos szövege, 1959. május 6.	302
Dobi István államelnök kínai látogatása	304
33. Nógrádi Sándor pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium IV. sz. Politikai Osztályának: Dobi István találkozója Mao Ce-tung elvtárral. Peking, 1959. október 22.	304
34. Dobi István távirata a határról Liu Sao-csinak, a Kínai Népköztársaság elnökének, 1959. október 20.	306
35. Nógrádi Sándor pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztérium IV. sz. Politikai Osztályának: A magyar párt- és kormányküldöttség látogatása, valamint Dobi elvtárs körútja a KNK-ban. Peking, 1959. október 27.	307
III. A viszony fokozatos megromlása, 1960–1969	313
A szovjet–kínai ideológiai vita felszínre kerülése	313
36. Jegyzőkönyv az MSZMP KB 1960. június 29-ei zárt üléséről. Kádár János beszámolója a bukaresti értekezletről (Részletek)	313
37. Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottság 1960. szeptember 6-i üléséről. Vita a „Nézeteltéréseinkről a világhelyzet megítélésében, a nemzetközi kommunista mozgalom stratégiájának és taktikájának kérdésében” című, 27 oldalas anyagról. Kádár János hozzászólása (Részletek)	331
38. Martin Ferenc pekingi nagykövet levele Sík Endre külügyminiszternek: Kínai gazdasági helyzet és magyar–kínai kapcsolatok. Peking, 1960. november 7.	334

39. Nagy János nagykövet, a Külügyminisztérium V. Területi Osztály vezetőjének átirata a Nehézipari Minisztérium Kőolajipari Tröszt vezérigazgatójának, Besz Vilmos elvtársnak: Szurovy Géza geofizikus készülő könyvével kapcsolatos kínai észrevételek. Budapest, 1961. január 3.	339
40. Péter János külügyminiszter körrendelete: Személyi kapcsolatok tartása a KNK hivatalos képviselőivel belföldön és külképviselteinken. Budapest, 1961. december 14.	340
41. Jegyzőkönyv az MSZMP KB 1962. március 28–30-i üléséről. Kádár János felszólalása a kínai kérdéstről (Részlet)	341
42. Martin Ferenc pekingi nagykövet jelentése a külügyminiszternek: Beszélgetés Kína és a szocialista országok véleménykülönbségeiről. Peking, 1962. szeptember 11.	345
43. Martin Ferenc pekingi nagykövet jelentése: Beszélgetés a Nagy elvtárs vezette magyar geológuscsoport tolmácsával. Peking, 1962. október 25.	351
44. A Külügyminisztérium feljegyzése: A Kínai Kommunista Párt küldöttségének részvétele az MSZMP VIII. kongresszusán. Budapest, 1962. november 29.	354
45. Péter János külügyminiszter körrendelete: Személyi kapcsolatok tartása a Kínai Népköztársaság hivatalos képviselőivel belföldön és külképviselteinken. Budapest, 1963. április 17.	363
46. Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottság 1963. május 14-én megtartott üléséről. MSZMP Államgazdasági Osztály: Tájékoztató a Politikai Bizottság részére a Kínai Népköztársaságba kiszállított nagynyomású tekercselt testek minőségi reklamációival kapcsolatban. Budapest, 1963. május 7.	365
47. Jegyzőkönyv az MSZMP KB 1963. augusztus 2-i kibővített üléséről (Részletek)	368
A kínaiak szerepének kérdése az 1956-os magyar forradalom leverésében	388
48. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai vezetés álláspontja a magyar ellenforradalom kérdésében. Budapest, 1963. augusztus 23.</i>	388
49. <i>Kukucska János pekingi ideiglenes ügyvivő jelentése: Beszélgetés Scserbakov elvtárral. Peking, 1963. október 23.</i>	393
50. Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottságának 1963. augusztus 27-én tartott üléséről (Részletek)	399
51. Martin Ferenc pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Martin elvtárs búcsúlatogatása Csou En-laj elvtársnál 1963. október 4-én. Peking, 1963. október 4.	401
52. A Külügyminisztérium feljegyzése: A Kínában járt kéttagú geológiai küldöttségünk néhány tapasztalata. Budapest, 1964. június 8.	405
53. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Kínai–magyar 1964. évi kereskedelmi tárgyalások és forgalom értékelése. Peking, 1964. május 23.	406
Magyar párt- és kormányküldöttség Pekingben a KNK fennállásának 15. évfordulója alkalmából, 1964. szeptember–október	410
54. <i>Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Kínai vezetők levelének felterjesztése Kádár és Dobi elvtársokhoz. Peking, 1964. szeptember 18.</i>	410
55. <i>Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottságának 1964. október 6-i üléséről. A [Kínai] Népköztársaság kikiáltása 15. évfordulójának ünnepségein részt vett küldöttségünk tájékoztatója</i>	412

56. Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottság 1965. szeptember 14-én megtartott üléséről. Az MSZMP PB határozata a magyar–kínai kapcsolatokról. Budapest, 1965. szeptember 14.	414
57. Jegyzőkönyv az MSZMP KB 1965. november 18–20-án megtartott üléséről. Komócsin Zoltán tájékoztatója időszerű nemzetközi kérdésekről (Részlet)	417
58. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Beszélgetés Vang Ping-nan miniszterhelyettessel a kínai–magyar kapcsolatokról. Peking, 1965. október 19.	420
59. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Kínai állampolgárok külföldi állampolgárokhoz való viszonyáról. Peking, 1965. december 27.	422
60. Halász József pekingi nagykövet 1965. évi jelentése a Külügyminisztériumnak. Peking, 1966. február 3. (Részlet)	423
A tajvani zsákügy. 1966. február	427
61. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai ügyvivő észrevételezése (tajvani áru „budapesti kirakatban”). Budapest, 1966. február 2.</i>	427
62. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai ügyvivő észrevételezése (tajvani áru „budapesti kirakatban”). Budapest, 1966. február 3.</i>	429
63. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Kínai ügyvivő látogatása a „zsákügyben”. Budapest, 1966. február 7.</i>	430
64. Szalai Béla külkereskedelmi miniszterhelyettes jelentése a magyar–kínai kereskedelmi tárgyalásokról. Budapest, 1966. március 3.	431
65. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Az átutazó SZOT-delegáció pekingi fogadtatása. Peking, 1966. április 2.	433
66. A Külügyminisztérium feljegyzése: Hivatalos kínai támadás magyar vezető ellen. Budapest, 1966. május 7.	435
67. Grósz Dániel, az IBUSZ idegenvezetőjének jelentése az 1966. évi első kínai társasutazásról. Budapest, 1966. május 12.	436
68. Kiss János kohó- és gépipari miniszterhelyettes levele Komócsin Zoltánnak, az MSZMP PB tagjának, az MSZMP KB titkárának: Tájékoztató az 1966. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron részt vevő kínai kormányküldöttség látogatásáról. Budapest, 1966. június 1.	440
Az ösztöndíjasügy és a magyarellenes kampány Kínában, 1966. nyár–ősz	444
69. <i>Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottságának 1965. április 27-én tartott üléséről. Az MSZMP KB Külügyi Osztály előterjesztése és a PB határozata kínai ösztöndíjasok fogadásáról (Részlet)</i>	444
70. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A Kínába küldött ösztöndíjasaink nem folytathatják tovább tanulmányaikat. Budapest, 1966. augusztus 18.</i>	446
71. <i>Farkas Imre pekingi ideiglenes ügyvivő jelentése a Külügyminisztériumnak: Magyar és kínai ösztöndíjasok továbbtanulásának beszüntetése. Peking, 1966. szeptember 20.</i>	447
72. <i>Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Magyarellenes kampány Kínában. Peking, 1966. november 20.</i>	451

73. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Kukucska János külügyminisztériumi csoportfőnök beszélgetése a kínai nagykövettel az ösztöndíjas-probléma ürügyén elindított újabb magyarellenes kampánnyal kapcsolatban. Budapest, 1966. december 24.</i>	453
74. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Az MSZMP IX. kongresszusa kínai visszhangjának értékelése. Peking, 1967. január 19.	462
A pekingi magyar diplomatákat ért atrocitások ügye, 1967. január–február	465
75. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Javaslat tiltakozásra a budapesti kínai nagykövetnél. Budapest, 1967. január 28.</i>	465
76. <i>Kukucska János külügyminisztériumi csoportfőnök feljegyzése: A kínai nagykövet látogatása. Budapest, 1967. február 1.</i>	465
77. <i>Kukucska János külügyminisztériumi csoportfőnök feljegyzése: A budapesti kínai nagykövet tiltakozása a január 27-i incidens ürügyén. Budapest, 1967. február 2.</i>	468
78. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai ideiglenes ügyvivő látogatása. Budapest, 1967. november 23.</i>	473
Kínai képzőművészeti kiállítás betiltása Budapesten. 1966–1967	477
79. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Kínai képzőművészeti kiállítás. Budapest, 1966. december 28.</i>	477
80. <i>Halász József pekingi magyar nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Kínai tiltakozás a képzőművészeti kiállítás ügyében. Peking, 1967. április 27.</i>	480
Az egyeztetett Kína-kutatás megindulása, 1967	481
81. <i>Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottságának 1967. március 21-én tartott üléséről: Jelentés W. Gomułka és J. Cyrankiewicz elvtársak 1967. március 8–9-i magyarországi látogatásáról (Részlet)</i>	481
82. <i>Jegyzőkönyv a Politikai Bizottság 1967. július 18-án tartott üléséről. Az MSZMP KB Külügyi Osztály javaslata a Politikai Bizottságnak hat európai szocialista ország Kínával kapcsolatos véleményének egyeztetéséről. Budapest, 1967. július 14. (Részlet)</i>	483
83. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai problémával kapcsolatban 1967. június 2-án rendezett vita jegyzőkönyve. Budapest, 1967. július 12.</i>	485
84. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Magyar daruépítő munkások sanghaji tapasztalatai. Peking, 1967. május 30.	493
85. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Kínai alkalmazottal való beszélgetés. Peking, 1968. május 4.	497
86. <i>Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottságának 1969. február 18-án megtartott üléséről. Az MSZMP KB Külügyi Osztály előterjesztése a Politikai Bizottságnak hét testvérpárt külügyi osztálya vezetőinek a kínai kérdésről Berlinben 1969. január 28–31. között megtartott megbeszéléséről. Budapest, 1969. február 7.</i>	499
87. <i>Az Országgyűlés Külügyi Bizottságának nyilatkozata a kínai határprovokációkról. Budapest, 1969. április 3.</i>	511
88. Halász József pekingi nagykövet jelentése: Április 4-i fogadás. Peking, 1969. május 2.	513
89. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A Kínai Népköztársaság külpolitikája szocialista viszonylatban. Budapest, 1969. szeptember 19. (Részlet)</i>	516

IV. Lassú közeledés, kínai differenciálás, szoros szovjet ellenőrzés, 1969–1982	526
90. Halász József pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: A KNK külpolitikája szocialista viszonylatban. Peking, 1969. december 16. (Részletek)	526
91. Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottságának 1970. április 7-én megtartott üléséről. Az MSZMP KB Külügyi Osztályának jelentése. Budapest, 1970. március 20. (Részletek a vitából)	529
92. Jegyzőkönyv az MSZMP KB Politikai Bizottság 1970. május 5-én megtartott üléséről. Az MSZMP Politikai Bizottságának határozata a magyar–kínai kapcsolatokról	540
Kínai nyitás a „kelet-európai országok” felé: a kis lépések politikája	544
93. Kós Péter újdélbi magyar nagykövet jelentése Péter János külügyminiszternek: Kínai diplomaták magatartása. Újdélbi, 1970. március 30.	544
94. Tőkei Ferenc feljegyzése Óvári Miklósnak kínai diplomata ismerőse látogatásáról. Budapest, 1970. április 28.	545
95. A Külügyminisztérium feljegyzése: Gyenes András miniszterhelyettes elvtárs megbeszélése a kínai Külügyminisztériumban. Budapest, 1970. szeptember 27.	546
96. Gódor Ferenc pekingi nagykövet jelentése: Csou En-laj beszélgetése Gódor elvtárssal. Peking, 1970. október 3.	552
Kínai vendéglő terve a Sport Szállóban, 1971	557
97. A Külügyminisztérium feljegyzése: A Budapesten létesítendő kínai étterem előzményei. Budapest, 1971. február 23.	557
98. A Külügyminisztérium feljegyzése: Kínai vendéglő terve a Sport Szállóban. Budapest, 1971. március 6.	558
99. Gácsi Sándorné, a Sport Szálloda igazgatóhelyettesének levele a Külügyminisztériumnak. Budapest, 1971. február 25.	559
100. A Külügyminisztérium feljegyzése: A Belkereskedelmi Minisztérium válasza a kínai étterem ügyében. Budapest, 1971. március 15.	560
101. A Külügyminisztérium feljegyzése: Kínai delegáció a BNV-n. Budapest, 1971. június 2.	560
102. A Magyar Testnevelési és Sportszövetség Nemzetközi Osztályának feljegyzése a Kínai Nagykövetség III. titkárának látogatásáról. Budapest, 1971. június 9.	562
A műszaki-tudományos együttműködés felújítása	563
103. A Magyar–Kínai Műszaki-Tudományos Együttműködés Bizottság magyar tagozata Elnökének előterjesztése a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságának: A Magyar–Kínai Műszaki-Tudományos Együttműködési Bizottság 11. ülészakaja. 1972. május 29.	563
104. Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes tájékoztatója a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságának a Magyar–Kínai Műszaki-Tudományos Együttműködési Bizottság ülészakájáról. Budapest, 1972. június 15.	566
105. Jegyzőkönyv az MSZMP PB 1972. augusztus 2-i üléséről. Leonid Brezsnyev felszólalása a szocialista országok kommunista és munkáspártjai vezetőinek krími baráti találkozásán (Részlet)	569
106. A Külügyminisztérium feljegyzése: Pekingi nagykövetünk szóbeli beszámolója. 1972. augusztus 24. (Részlet)	571

107. A Külügyminisztérium feljegyzése: Paj Hsziang-kuo kínai külkereskedelmi miniszter látogatása Fock elvtársnál. Budapest, 1972. november 13.	574
108. Az MSZMP KB Külügyi Osztály feljegyzése a hazai Kína-kutatás helyzetéről 1972 végén. Budapest, 1972. december 4.	578
109. Tordai Jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes jelentése a szovjet Külkereskedelmi Minisztériumban megtartott kínai témájú miniszterhelyettesi értekezletről. Budapest, 1973. március 15.	587
110. A Külügyminisztérium feljegyzése: A magyar–kínai kereskedelmi kapcsolatok néhány kérdése. Budapest, 1974. október 8.	589
111. A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai nagykövet vacsorája. Budapest, 1975. január 29.	591
112. Iván László pekingi ideiglenes ügyvivő rejtjeltávirata a Külügyminisztériumnak: Teng Hsziao-ping – Nagy Imre párhuzam. Peking, 1976. május 8.	593
113. Józsa Sándor pekingi ideiglenes ügyvivő jelentése a Külügyminisztériumnak: Úti jelentés (Németh Iván et. látogatása Hszianban, 1976. 6/7–12.). Peking, 1976. június 22. (Részlet)	594
114. A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Titkársága feljegyzése: Áttekintés a magyar–kínai műszaki-tudományos együttműködésről. Budapest, 1976. szeptember ...	594
Változások Mao Ce-tung halála után	602
115. <i>A Külügyminisztérium utasítása a külképviseleteknek. Budapest, 1976. október 30.</i>	602
116. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai diplomaták magatartásáról. Budapest, 1976. november 22.</i>	603
117. Tálás Barna levele Berecz Jánosnak, az MSZMP KB Külügyi Osztály vezetőjének. Moszkva, 1977. január 24.	604
118. Ribánszki Róbert pekingi nagykövet rejtjeltávirata a Külügyminisztériumnak: Bíró elvtárs pekingi átutazása. Peking, 1977. március 3–4.	606
119. Marjai József moszkvai nagykövet rejtjeltávirata a Külügyminisztériumnak: Kínai–szovjet kapcsolat. Moszkva, 1977. szeptember 15.	609
120. Az MSZMP KB Külügyi Osztály tájékoztató feljegyzése az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézetében Polonyi Péter <i>Mao Ce-tung a szocializmus építése szovjet útjával kapcsolatos nézetei</i> című tanulmányáról tartott vitáról. Budapest, 1977. október 26.	610
121. A magyar kormány nyilatkozata a Vietnam elleni kínai agresszióról. Budapest, 1979. február 19.	613
122. Jegyzőkönyv az MSZMP Politikai Bizottság 1979. március 6-án tartott üléséről. A Külügyminisztérium előterjesztése és az MSZMP PB határozata a Magyar Népköztársaság és a Kínai Népköztársaság kapcsolatairól. Budapest, 1979. március 6. ...	614
Kínai érdeklődés a magyar gazdaságirányítási rendszer reformja iránt	620
123. <i>Bulyovszky László pekingi ideiglenes ügyvivő rejtjeltávirata a Külügyminisztériumnak: Kínai érdeklődés a magyar gazdaságirányítási rendszer iránt. Peking, 1979. augusztus 30.</i> ...	620
124. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Kínai közgazdászok látogatása Budapesten. Budapest, 1979. december 28.</i>	621

125. Vas János külkereskedelmi miniszterhelyettes levele Házi Vencel külügyminiszter-helyettesnek a magyar–kínai kereskedelmi kapcsolatokról. Budapest, 1980. október 25.	629
Magyar exportcikkek minőségi problémái Kínában	631
126. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Kínai reklamáció magyar gyártmányú műszerek ügyében. Budapest, 1980. október 8.</i>	631
127. <i>Ribánszki Róbert pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: Magyar mezőgazdasági gépek és berendezések Kínában. Peking, 1980. november 13.</i>	632
128. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A kínai helyzet, a magyar–kínai kapcsolatok aktuális kérdései. Budapest, 1980. november 20.</i>	634
129. Békesi László, az MSZMP Budapesti Bizottságának titkára, a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke levele Garai Róbert külügyminiszter-helyettesnek. Budapest, 1981. augusztus 25.	636
130. <i>A Külkereskedelmi Minisztérium jelentése nyolc szocialista ország külkereskedelmi miniszterhelyetteseinek konzultációjáról a Kínával való gazdasági, kereskedelmi és műszaki-tudományos együttműködés koordinálása tárgyában. Budapest, 1981. október 6–8.</i>	637
131. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Az 1979-ben hazánkban járt kínai közgazdászcsoport jelentésének ismertetése és értékelése. Budapest, 1982. április 6.</i>	639
132. <i>Király Attila, a Belkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetőjének tájékoztató jelentése Szabó Ferenc külügyminisztériumi főosztályvezető részére a Budapesten létesítendő kínai étteremmel kapcsolatban a Kínai Népköztársaság delegációjával folytatott tárgyalásokról. Budapest, 1982. március 5.</i>	641
133. <i>Bényei Béla külügyminisztériumi főosztályvezető-helyettes levele Boros Róbertnek, a Művelődési Minisztérium Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya vezetőjének: Kínai művészegyüttes magyarországi fellépése. Budapest, 1982. szeptember 17.</i>	645
134. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A magyar–kínai kereskedelmi forgalom helyzete. Budapest, 1982. október 28.</i>	646
135. <i>Az MSZMP Politikai Bizottság határozata a magyar–kínai kapcsolatokról. Budapest, 1982. október 26.</i>	650
V. <i>A kapcsolatok rendezése, 1983–1988</i>	657
136. <i>Házi Vencel külügyminiszter-helyettes jelentése: Csien Csi-csen kínai külügyminiszter-helyettes nem hivatalos magyarországi látogatásáról. Budapest, 1983. május 20.</i>	657
137. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: Magyar–kínai külügyminiszteri találkozó. New York, 1983. szeptember 27.</i>	664
138. <i>Iván László pekingi nagykövet rejtjeltávirata a Külügyminisztériumnak: Szovjet értékelés a kínai politikáról és a szovjet–kínai kapcsolatokról. Peking, 1983. szeptember 30.</i>	665
139. <i>Iván László pekingi nagykövet rejtjeltávirata a Külügyminisztériumnak: Veress [Péter] elvtárs látogatása Kínában. Peking, 1983. október 24.</i>	667
140. <i>Nyers Rezső, Horváth László és Tóth Barna jelentése az MSZMP KB Külügyi Osztály részére a magyar közgazdászküldöttség kínai látogatásának tapasztalatairól. Budapest, 1983. december 12.</i>	668

159. A Művelődési Minisztérium jelentése az 1987. évi magyar–kínai oktatási és kulturális kapcsolatokról. Budapest, 1988. március 25.	743
160. Németh Iván pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: A magyar–kínai gazdasági kapcsolatok folyó év szeptember végén. Peking, 1988. október 2.	745
161. Németh Iván pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: A kínai KISZ lapjában Nagy Imréről megjelent esszé háttére. Peking, 1988. november 15.	747
A sanghaji főkonzulátus megnyitása, 1988 második fele	750
162. Várkonyi Péter külügyminiszter előterjesztése a Minisztertanácshoz. Budapest, 1988. július 12. (Részlet)	750
163. A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a sanghaji főkonzulátus létesítéséről. Budapest, 1988. július 13.	751
VI. Az azonos társadalmi rendszeren alapuló együttműködés vége, 1989	752
164. Németh Iván pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: A magyarországi politikai folyamatok megítélése Kínában. Peking, 1989. február 21.	752
165. Németh Iván pekingi nagykövet rejteltávírata a Külügyminisztériumnak: Pekingi nagykövetségünk a magyar reformok kínai megítéléséről (Berecz János kínai látogatásának előkészítése). Peking, 1989. március 16.	755
166. Nagy Lajos ezredes, a Belügyminisztérium III/I-2. Osztály vezetőjének jelentése Déri János alezredesnek, a III/I-6. Osztály vezetőjének a magyar–kínai viszonyról szerzett hálózati információkról. Budapest, 1989. július 11.	756
A Tienanmen téri események hatása a kétoldalú kapcsolatokra	758
167. Iván László, a Külügyminisztérium IV. Területi Főosztály vezetőjének feljegyzése: Találkozó a kínai nagykövettel. Budapest, 1989. június 7.	758
168. A Magyar Népköztársaság Kormányának nyilatkozata a Kínai Népköztársaság fővárosában lezajlott összecsapásokkal kapcsolatban. Budapest, 1989. június 7.	759
169. A Budapesti Rendőr-főkapitányság III/III-D. alosztályának jelentése a budapesti kínai nagykövetség előtti demonstrációról. Budapest, 1989. június 7. (Részletek)	760
170. Horn Gyula külügyminiszter üdvözlő távirata Csien Csi-csen külügyminiszternek a magyar–kínai diplomáciai kapcsolatok felvételének 40. évfordulója alkalmából. Budapest, 1989. október 6.	767
171. A Művelődési Minisztérium Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának jelentése a kínai kulturális rendezvénysorozatról (1989. október 2–22.). Budapest, 1989. november 16.	768
172. Németh Iván pekingi nagykövet jelentése a Külügyminisztériumnak: A magyar–kínai kapcsolatok 1989. november végén. Peking, 1989. november 21.	772
173. Apró Piroska kereskedelmi miniszterhelyettes jelentése a kínai viszonylatban a szabaddevizás elszámolásra való áttérésről folytatott tárgyalásokról. Budapest, 1989. december 22.	774
Kapcsolatfelvétel Tajvannal, 1989. ősz	777
174. A Külügyminisztérium jelentése Horn Gyula külügyminiszter, Ószi István külügyminiszter- helyettes és Demján Sándor MKB elnök-vezérigazgató részére a Csen Li-an tajvani gazdasági miniszterrel folytatott tárgyalásról. Budapest, 1989. szeptember 4.	777

175. <i>A Magyar Nemzeti Bank jelentése Bartha Ferenc államtitkár és A. Liu CETRA-főtítkár (Tajvan) tárgyalásairól. Budapest, 1989. szeptember 18.</i>	779
176. <i>Bartha Ferenc MNB-elnök útijelentése. Budapest, 1989. november 1.</i>	781
177. <i>A Külügyminisztérium feljegyzése: A Magyar Gazdasági Kamara és a tajvani CETRA megállapodása képviselvek felállításáról. Budapest, 1989. november 24. . .</i>	784
Hongkongi kivándorlók befogadásának ügye, 1989. ősz	786
178. <i>Beck Tamás kereskedelmi miniszter levele Horn Gyula külügyminiszternek: Hongkongi érdeklődés magyarországi bevándorlás iránt. Budapest, 1989. szeptember 18.</i>	786
179. <i>Antal László, a Minisztertanács Hivatala miniszterhelyettesének levele Kádár László külügyminisztériumi főosztályvezetőnek. Budapest, 1989. november 28.</i>	787
180. <i>Kádár László külügyminisztériumi főosztályvezető válaszevele Antal Lászlónak, a Minisztertanács Hivatala miniszterhelyettesének. Budapest, 1989. december 15.</i>	788
KRONOLÓGIA	791
ÉLETRAJZOK	815
RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK	849
NÉVMUTATÓ	853